

VERZONDEN 21 OKT 2013

B201318211

Interventieproject Kompas Noordkop

College van B&W
Postbus 390
1700AJ HEERHUGOWAARD

Contactpersoon: L. Punt kenmerk:201314300
Telefoon: 072 5755294
E-mail: l.punt@heerhugowaard.nl
Onderwerp: voortgangsrapportage Interventieproject Kompas Noordkop aanbieden aan gemeenteraad

Bijlagen: voortgangsrapportage
verslag bestuurlijk overleg d.d. 9 september 2013

Heerhugowaard, 21 oktober 2013

Geacht college,

In de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Heerhugowaard zijn vele arbeidsmigranten actief. De meesten zijn afkomstig uit Polen. Deze arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan de economische ontwikkeling van de Noordkop.

De colleges van de gemeenten Hollands Kroon, Schagen, Den Helder en Heerhugowaard hebben in juni 2012 gezamenlijk het initiatief genomen om een interventieproject, gericht op de problematiek rond de huisvesting van arbeidsmigranten, regionaal en integraal op te zetten. Het project wordt uitgevoerd onder de naam: Interventieproject Kompas Noordkop. Het project werkt samen met landelijke partners. Voor de dagelijkse aansturing van het project is een uitvoerend projectleider aangesteld. De vier samenwerkende gemeenten financieren het project tot 1 januari 2015.

Het project is nu ruim een jaar operationeel. Om de gemeenten, maar ook de landelijke partners waarmee in dit project wordt samengewerkt, te informeren over de voortgang, is er een voortgangsrapportage opgesteld over de periode juni 2012 tot augustus 2013. De stuurgroep Kompas Noordkop heeft ingestemd met de rapportage.

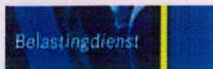
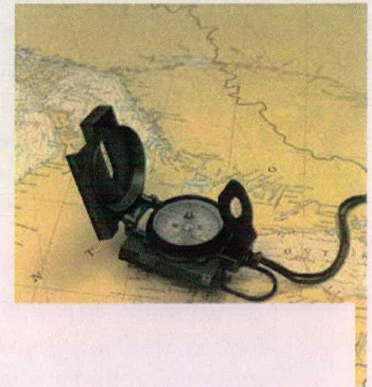
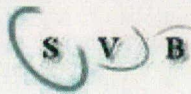
Namens de stuurgroep Kompas Noordkop ontvangt u de voortgangsrapportage met het verzoek, in het kader van de actieve informatie, de rapportage ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraad.

Regelmatig hebben de regio's die de nationale verklaring hebben ondertekend, bestuurlijk overleg over de huisvesting van arbeidsmigranten met de betrokken ministers Blok en Asscher,. Ter informatie ontvangt u hierbij het verslag van het recentelijk gehouden bestuurlijk overleg van 9 september jl. met het verzoek ook dit verslag i.h.k. van de actieve informatie aan te bieden aan de gemeenteraad.

Hoogachtend,
Namens de stuurgroep Kompas Noordkop,

J. R. A. Nawijn
Voorzitter Stuurgroep

Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Voortgangsrapportage Interventieproject Kompas Noordkop (juni 2012 tot augustus 2013)

1. Inleiding

In de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Heerhugowaard zijn vele arbeidsmigranten actief. De meesten zijn afkomstig uit Polen. Deze arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan de economische ontwikkeling van de Noordkop.

Velen zijn gehuisvest in huisvestingslocaties, die niet zijn aangemeld bij de gemeente.

De locaties zijn niet altijd geschikt voor deze vorm van huisvesting en de woonomstandigheden zijn niet altijd optimaal. Het is belangrijk dat deze mensen op een goede wijze worden gehuisvest, passend binnen wet- en regelgeving. Daarnaast is het van belang dat deze mensen weten wat hun rechten zijn hier in Nederland. Dat ze niet uitgebuit worden en dat de werkomstandigheden voldoen aan de normen die wij hier in Nederland stellen. In de praktijk blijkt dat ze veelal niet staan ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie (GBA).

Nationale verklaring

Op 28 maart 2012 heeft minister van BZK samen met 15 partijen, waaronder Noord-Holland Noord, de "Nationale verklaring huisvesting arbeidsmigranten" ondertekend. Door ondertekening van de verklaring zullen de deelnemende partijen¹ en het Rijk zich inzetten voor kennisdeling en hun leden stimuleren om op lokaal en regionaal niveau hun bijdrage te leveren aan voldoende huisvesting voor kortdurend verblijf. Tevens onderkennen de partijen dat de huisvestingsopgave vaak een gemeenteverstijgende dimensie heeft en dat ook de betrokkenheid van regio's en provincies gewenst is.

Interventieproject Kompas Noordkop

De colleges van Burgemeester en wethouders van de gemeenten Hollands Kroon, Schagen, Den Helder en Heerhugowaard hebben in juni 2012 gezamenlijk het initiatief genomen om een interventieproject, gericht op de problematiek rond huisvesting arbeidsmigranten, regionaal en integraal op te zetten. Het project wordt uitgevoerd onder de naam: Interventieproject Kompas Noordkop. Het project werkt samen met landelijke partners; Belastingdienst, UWV, SVB, Politie, RIEC, RCF Kenniscentrum en de Inspectie SZW.

Het project wordt uitgevoerd onder door de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (hierna LSI) gedelegeerde verantwoordelijkheid

Projectorganisatie

Voor het Interventieproject Kompas Noordkop is een projectorganisatie opgericht bestaande uit een stuurgroep en twee projectgroepen. De stuurgroep zorgt voor de coördinatie, afstemming en voortgangsbewaking. De voorzitter van de stuurgroep is de burgemeester van de gemeente Hollands Kroon. In de stuurgroep hebben zitting bestuurlijke vertegenwoordigers van de 4 gemeenten en vertegenwoordigers van de partners waarmee wordt samengewerkt.

Onder de stuurgroep ressorteren 2 projectgroepen: Handhaving en Voorzieningen. Handhaving richt zich op de integrale handhavingsactiviteiten. Voorzieningen ontwikkeld beleid voor de huisvesting van EU arbeidsmigranten en de inschrijving in de GBA en maakt daarover ook afspraken met werkgevers, organisaties, woningcorporaties en overkoepelende organisaties van uitzendbureaus.

Voor de dagelijkse aansturing van het project is een uitvoerend projectleider aangesteld. Hij wordt begeleid door een adviseur van het RCF.

De vier samenwerkende gemeenten financieren het project tot 01-01-2015.

2. Interventieteam

Het interventieteam Kompas Noordkop is sinds februari 2013 bezig met controles. Het in-

---

¹ De ondertekenaars van de nationale intentieverklaring zijn: ABU, VIA, NBBU, LTO, PVE, Vakbonden, Aedes, VNG, Gemeente Den Haag, Gemeente Rotterdam, Gemeente Westland, Gemeente Vlaardingen, regio Noord-Holland Noord en het ministerie van BZK.

terventieteam bestaat uit de projectleider Kompas Noordkop, een toezichthouder van de controlerende gemeente en een toezichthouder van een ondersteunende gemeente, een GBA specialist, de tolk en de wijkagent. Eenmaal per maand neemt ook de Belastingdienst (motorrijtuigenbelasting) deel uit van het team. Iedere week is er een controleavond in een van de vier Noordkopgemeenten.

Door de controles is bevestigd dat er sprake is van regelovertreding. Vanuit de handhaving wordt hierop gecorrigeerd.

Alle informatie uit de controles wordt ingevoerd in de IVT applicatie. De partners van het project Kompas Noordkop zijn geautoriseerd en kunnen het systeem raadplegen.

Uitgevoerde controles

- 16 controle avonden en een ochtend controle.
  - 3 avonden in Den Helder
  - 5 avonden in Heerhugowaard
  - 4 avonden in Hollands Kroon
  - 4 avonden en een ochtendcontrole in Schagen

Locaties/adressen

- 36 verblijfslocaties/adressen zijn bezocht
- 5 in Den Helder
- 11 in Heerhugowaard
- 8 in Hollands Kroon
- 12 in Schagen

Aantal personen/nationaliteiten/slaapplaatsen

- 259 personen zijn aangetroffen op de diverse verblijfslocaties. 247 personen hebben het uitvraagformulier ingevuld. Er zijn 8 verschillende nationaliteiten aangetroffen.
- 376 slaapplaatsen aangetroffen
  - 211 Polen
  - 1 Hongaarse
  - 1 Roemeen
  - 4 uit Oekraïne
  - 16 Portugezen
  - 14 Grieken
  - 11 Letten
  - 1 Litouwen

GBA registratie

- 128 personen geregistreerd in de GBA
- de arbeidsmigranten krijgen ter plekke een brochure over een juiste GBA registratie

Ervaringen Interventieteam

- Op 1 adres werd de toegang geweigerd. Deze locatie wordt nog bezocht door het interventieteam.
- 2 verblijfslocaties werden wegens brandonveiligheid de volgende dag ontruimd; in Den Helder en Winkel (Hollands Kroon).
- Bij vele locaties werden er >10 personen aangetroffen. Dit heeft er toe geleid dat een controle op de locatie veel tijd in beslag heeft genomen. Het invullen van het uitvraagformulier met de aangetroffen arbeidsmigranten, het inschrijven in het GBA (ter plaatse) en het controleren van het pand vergt specifieke aandacht en tijd. Om de arbeidsmigranten te informeren wordt er op de locatie een informatiemap met flyers en folders in hun eigen taal uitgedeeld;
- Op 3 adressen is door een uitzendbureau verhinderd dat de bewoners (arbeidsmi-

- granten) vrijwillig het uitvraagformulier invullen.
- De uitvoering van de controleavonden verloopt steeds beter. De leden van het interventieteam spelen goed op elkaar in.
  - Door de controles op de verblijfslocaties van arbeidsmigranten blijkt dat het nalevinggedrag van werkgevers is beïnvloed. Gevolg is dat werkgevers en uitzendbureaus, die veelal zelf hun arbeidskrachten huisvesten, steeds vaker aankloppen bij gemeenten met verzoeken tot medewerking voor meer permanente tijdelijke huisvesting.
  - In het juridische traject wordt er rekening gehouden met de "bed voor bed regeling". Dit houdt in dat de locaties die niet voldoen aan het ter plaatse geldend bestemmingsplan of anderszins en niet brandonveilig zijn, niet direct ontruimd worden. Er wordt voldoende tijd gegeven om met de eigenaar / verhuurder in overleg te gaan of de locatie vergund kan worden of dat er een ander locatie is voor deze mensen. Er worden bij Kompas geen mensen op straat gezet.

Bevestiging van vermoedens

De controles hebben bevestigd, wat bij de start van het project werd vermoed:

Locatie

- de huisvestingslocaties voldoen veelal niet aan alle wet- en regelgeving;
- veel (koop) woningen worden door (te veel) arbeidsmigranten bewoond, soms 8 tot 12 personen. Deze vormen niet een huishouden, zoals veel bestemmingsplannen eisen;
- de panden zijn vrijwel altijd in eigendom of in huur door de werkgever (vaak uitzendorganisaties);
- de panden worden niet gebruikt voor wonen maar voor logiesverstrekking door de werkgever (betreft namelijk niet GBA- geregistreerde personen);
- bewoners hebben geen eigen huurcontract, dus geen rechtsbescherming;
- de arbeidsmigranten mogen zich van de werkgever meestal niet melden bij de GBA van de verblijfsgemeente;
- boetes opgelegd door werkgevers voor het niet naleven van huisregels.

Loon

- inhouding woonkosten op salaris, gem. € 240,- tot € 300,- p.p.p.mnd;
- niet alle arbeidsmigranten ontvangen hun loonstroken en arbeidscontracten;
- signalen dat er meer uren gewerkt worden dan er worden uitbetaald. Van arbeidsmigranten die werkzaam zijn op het land en wonen op het erf komt het signaal dat zij op zaterdag werken voor hun onderkomen en dus niet uitbetaald krijgen.

Gedrag

- weerstand bij bewoners die volgens eigen opgave werden ingefluisterd door de werkgever om geen medewerking te verlenen aan de controle;
- uitzendbureaus vragen zelf sofinummers aan. Arbeidsmigranten moeten tijdelijk hun identiteitsbewijs inleveren;
- uitzendbureaus zorgen voor de zorgverzekering. Sommige uitzendbureaus hebben zelf huisartsen in dienst of verwijzen naar een bepaalde huisarts.
- angst bij arbeidsmigranten om de melding van misstanden om te zetten in een officiële verklaring/klacht.
- sommige arbeidsmigranten worden door hun uitzendbureau om de drie maanden verhuisd.
- de informatie die door het interventieteam wordt uitgedeeld, wordt erg gewaardeerd door de arbeidsmigranten.
- werkgevers voelen de druk van de handhaving en zijn nu gemotiveerder om de huisvesting voor de arbeidsmigranten volgens de regels te organiseren. Het waterbedeffect is hierdoor merkbaar. Werkgevers die zich niet aan de regels willen conformeren zijn actiever buiten de regio.

Signalen uitbuiting en mensenhandel

Uit de door de arbeidsmigranten ingevulde vragenformulier komen de volgende signalen/klachten naar voren:

- 14 klachten over de werkgever
- 16 maal schulden gemaakt om in Nederland te komen werken
- 36 klachten over het (te lage) uurloon
- 4 klachten over te weinig bewegingsvrijheid

Alle signalen en klachten zijn doorgegeven aan het RIEC .

Rol en inzet Politie

De politie is betrokken ten behoeve van de veiligheid van het interventieteam. Door de politie worden de onderzoekwaardige verblijfsadressen van arbeidsmigranten en GBA geregistreerde personen vooraf gecheckt op veiligheidsaspecten.

Bij aanvang van de controleactiviteiten wordt te allen tijde het interventieteam bij de brigadier wachtcommandant van politie aangemeld en later ook weer afgemeld bij terugkomst. Aangetroffen personen waarvan het vermoeden is dat deze illegaal in Nederland verblijven, worden bij de (vreemdelingen-)politie gemeld. Het meelopen van wijkagenten heeft een meerwaarde voor het project; de relatie tussen de gemeenten en de agenten verbetert hierdoor en er komen regelmatig meldingen van de politie naar de projectleider van Kompas. Er zijn 2 identiteitspapieren doorgestuurd naar de vreemdelingenpolitie. Deze personen moesten zich de volgende dag melden bij de vreemdelingenpolitie. Een persoon (uit de Oekraïne) is gevlucht.

Belastingdienst Inkomstenbelastingen

Aan de hand van geplande bezoekadressen worden middels diverse computerapplicaties gegevens gecheckt, zoals: Wie is eigenaar van de onroerende zaak? Hoe heeft de eigenaar de onroerende zaak in de aangifte inkomstenbelasting aangegeven? Trekt hij/zij de betaalde hypotheekrente af? Is sprake van bezit van de onroerende zaak dat in box 3 is vermeld? De te bezoeken adressen worden elke week gemaild en tot op heden is hier een check op uitgevoerd door de belastingdienst en worden de vragen per locatie beantwoord. Als de adressen bezocht zijn, worden de gegevens per locatie opgeslagen in de IVT applicatie en kan de afdeling zelfstandig onderzoeken starten. Tevens wordt een Excel document van de aangetroffen personen na elk locatiebezoek gemaild.

Belastingdienst BPM

Eenmaal per maand neemt de Belastingdienst (motorrijtuigenbelasting) deel aan het Interventieteam. Bij afwezigheid van de Belastingdienst worden buitenlandse kentekens door het interventieteam door waarneming ter plaatse gesignaleerd en doorgegeven aan de Belastingdienst.

Inspectie SZW

Vanuit deze organisatie is vorig jaar het project AMU (aanpak malafide uitzendorganisaties) gestart. Indien er op een controle een feitelijk bewijs van onderbetaling wordt aangetroffen wordt dit tot nu toe gemeld aan het RIEC. Deze werkwijze wordt nu aangepast omdat de signalen worden opgeslagen in de IVT en in het vervolg gemeld aan de inspectie. Wordt er een malafide uitzendbureau aangetroffen dan wordt dit rechtstreeks aan de AMU gemeld..

3. Ondernomen acties

- Na iedere controleavond wordt er een persbericht opgesteld en verzonden met daarin vermeld het resultaat van de controleavond. Eens per kwartaal verschijnt er een digitale nieuwsbrief van Kompas West-Friesland , Noordkop en Noord-Kennemerland. Tevens interviews in krant verschenen over Handhaving (met de

- voorzitter projectgroep Handhaving en met de voorzitter Projectgroep Voorzieningen en de projectleider.
- Met het RIEC, de projectleider Kompas, EMM, vreemdelingenpolitie en het Regionaal Uitbuiting- en Interventieteam (RUIT) is overlegd over afstemming over het proces van gegevensuitwisseling van signalen van mensenhandel en uitbuiting. Dit heeft tot resultaat geleid dat alle signalen uit de vragenlijst die de arbeidsmigranten tijdens de controle invullen worden gerubriceerd en doorgegeven aan het RIEC die zorgt voor verdere doorzetting naar de andere partners die samenwerken in het Project Kompas Noordkop.
  - Met de adviseur van het RCF is onlangs besproken en ook ingevoerd dat alle signalen over uitbuiting en mensenhandel en malafiditeit van uitzendbureaus niet uitsluitend worden doorgezet naar het RIEC, maar ook in de IVT applicatie worden vermeld.
  - Er is een werkwijzer GBA inschrijving opgesteld en besproken met de GBA specialisten van de vier Noordkopgemeenten en die van de zeven gemeenten van de regio West-Friesland. Deze werkwijzer geldt als leidraad tijdens de operationele fase van het project Kompas voor het inschrijven van EU-arbeidsmigranten volgens de zogenoemde Westlandse methode. Zo kan het project Kompas op het gebied van GBA inschrijvingen efficiënter, effectiever en adequater te werk gaan en er voor zorgen dat de registratiegraad van deze groep wordt vergroot.

4. Huisvesting

Kadernota

Om meer en betere huisvesting te faciliteren voor de arbeidsmigranten is gewerkt aan nieuw beleid. De projectgroep Voorzieningen van het project Kompas Noordkop heeft de beleidscontouren voor de huisvesting van arbeidsmigranten geschetst in een regionale kadernota; "Kadernota huisvesting arbeidsmigranten Noordkop" Binnen dit beleidskader kunnen de gemeenten hun concrete toetsingsinstrumentarium in de vorm van onder meer beleidsregels en bestemmingsplannen vormgeven.

Het is de verantwoordelijkheid van werkgevers, uitzendbureaus, woningcorporaties, kortom van de markt, om te voorzien in voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten. De gemeente heeft hierin slechts een kaderstellende rol.

De stuurgroep heeft in mei jl. ingestemd met dit concept. De concept nota is besproken met de zogenoemde stakeholders tijdens een in het gemeentehuis van Hollands Kroon gehouden discussiebijeenkomst, de Noordkoptafel.

Na aanpassing van de concept nota heeft de Kadernota voor het geven van inspraak 4 weken in de gemeentehuizen van de Noordkopgemeenten ter inzage gelegen. Er is een inspraakreactie ingediend. Die reactie is beantwoord en opgenomen in een Nota van reactie.

De concept nota met de nota van reactie is ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraden van de Noordkopgemeenten. In oktober a.s. zullen naar verwachting de gemeenteraden de "Kadernota Huisvesting arbeidsmigranten Noordkop" vaststellen.

Convenant

De projectgroep Voorzieningen heeft ook een convenant opgesteld.

In het convenant is opgenomen dat de gemeenten de huisvesting voor arbeidsmigranten faciliteren binnen de gestelde kaders. Vooral huisvesting die voldoet aan uniforme huisvestingsnormen. Tevens is opgenomen dat met het oog op het maatschappelijk draagvlak te zorgen dat zowel nieuw te realiseren als bestaande huisvestingsvoorzieningen zodanig worden beheerd dat arbeidsmigranten goed en veilig kunnen wonen en belasting van de omgeving zoveel mogelijk wordt voorkomen. Vervolgens er voor te zorgen dat arbeidsmigranten volgens de in Nederland geldende wet- en regelgeving te werk worden gesteld.

Ook te zorgen dat arbeidsmigranten naarmate zij langer in Nederland blijven, meer geïntegreerd raken in de samenleving en de taal leren en te bevorderen dat arbeidsmigranten zich registreren in de GBA (Westlandse methode).

Binnenkort bespreken de Noordkopgemeenten het concept convenant met overkoepelende organisaties van uitzendbureaus, werkgeversorganisaties, LTO en woningcorporaties.

Overzicht financiën Kompas Noordkop 2012

budget 2012		realisatie 2012		
€	36.000	€	34.200	kosten projectleiding
€	3.600	€	4.100	kosten administratieve en secretariële ondersteuning
€	3.600	€	1.500	communicatiekosten
€	3.600	€	-	vertaalkosten
€	1.500	€	-	overige kosten
€	48.300	€	39.800	

inbreng gemeenten:

€	12.075	Schagen, financiële bijdrage
€	12.075	Den Helder, financiële bijdrage
€	12.075	Hollands Kroon, financiële bijdrage
€	8.475	Heerhugowaard, financiële bijdrage
€	3.600	Heerhugowaard, inbreng d.m.v. administratieve en secretariële ondersteuning
€	48.300	

Overzicht financiën Kompas Noordkop 2013 (t/m medio augustus 2013)

budget 2013	realisatie t/m 15-08	verwacht 15-08 tot 31-12	verwacht 2013	
€ 72.000	€ 38.027	€ 28.973	€ 67.000	kosten projectleiding
€ 7.380	€ 8.822	€ 6.378	€ 15.200	kosten administratieve en secretariële ondersteuning
€ 7.380	€ 3.329	€ 2.421	€ 5.750	communicatiekosten
€ 7.380	€ 6.997	€ 4.503	€ 11.500	vertaalkosten
€ 2.460	€ 486	€ 514	€ 1.000	overige kosten
€ 96.600	€ 57.661	€ 42.789	€ 100.450	

inbreng gemeenten:

€ 24.150	Schagen, financiële bijdrage
€ 24.150	Den Helder, financiële bijdrage
€ 24.150	Hollands Kroon, financiële bijdrage
€ 16.950	Heerhugowaard, financiële bijdrage
€ 7.200	Heerhugowaard, inbreng d.m.v. administratieve en secretariële ondersteuning
€ 96.600	

Uitgaande van de verwachte kosten voor het resterende deel van 2013 wordt een kleine overschrijding van het budget (€ 3850,-) verwacht. Gelet op het overschot uit 2012 (€ 8.500,-) kan het verwachte tekort daaruit worden gecompenseerd.

Conceptverslag van bestuurlijk overleg EU-arbeidsmigratie 9 september 2013 Van 15.00 tot 16.00 uur in Den Haag (New Babylon Meeting Center)

Aanwezig: minister Asscher (SZW), minister Blok (BZK), burgemeester Wienen (namens de VNG), wethouder Karakus (Rotterdam), wethouder Norder (Den Haag), wethouder Weverling (Westland), wethouder Stam (Schiedam), burgemeester Poppe-de Looff (Zundert), burgemeester Van Rooij (Horst aan de Maas, namens regio Noord-Limburg), burgemeester Nawijn (Hollands Kroon/Kompas Noordkop en West-Friesland), burgemeester Prick (Maasdriel), locoburgemeester Hendriks (St. Oedenrode) en wethouder Van Burgsteden (Veghel).

Ambtelijk: Hannie Vlug, Conny Olde Olthof (SZW) en Marjan Engels (SZW, verslag), Harke Heida en Nanda Kelly (V&J), Wilbert van de Griendt (IND), Leendert Koning en Jacqueline Rutjens (BZK), Gerhard Scholten (Financiën), Tom Boot (Rotterdam), Ludo Steenmetser (Den Haag), Martine Tieleman (Westland), Francien Anker (Amsterdam), Rina den Ouden (Zundert), Cobi van de Beek (Schiedam), Loek Punt (Kompas Noordkop) en Margreet Aangeenbrug (VNG).

1. Opening en mededelingen

- Minister Asscher heet de aanwezigen welkom en zet het doel van de bijeenkomst uiteen: bespreking van de conceptbrief aan de Tweede Kamer over EU-arbeidsmigratie om de Kamer te informeren over de voortgang van de aanpak EU-arbeidsmigratie en de uitkomsten van dit bestuurlijk overleg.
- Het doel van dit bestuurlijk overleg is eensgezindheid te bereiken over de extra te nemen maatregelen om voorbereid te zijn op de openstelling van de arbeidsmarkt voor Bulgaren en Roemenen per 1 januari 2014.
- Minister Asscher heet speciaal de burgemeesters van de gemeenten die geciteerd zijn in NRC Handelsblad van afgelopen woensdag welkom: de burgemeester van Maasdriel is aanwezig evenals de locoburgemeester van Sint Oedenrode.

2. Maatregelen EU-arbeidsmigratie

- Minister Asscher geeft aan dat er de afgelopen periode al veel is gebeurd en noemt een aantal van de al ingezette maatregelen.
- Minister Asscher geeft de huidige trends bij gemeenten aan. Er spelen bekende problemen, zoals misstanden in werk en huisvesting, er zijn malafide uitzendbureaus etc. Maar er is ook de trend dat terugkeer vaker slaagt dan van tevoren was verwacht. Voor de meeste gemeenten heeft een goede registratie in de GBA hoge prioriteit.
- Daarnaast legt minister Asscher nieuwe maatregelen aan het bestuurlijk overleg voor, zoals beschreven in de conceptbrief aan de Tweede Kamer. Dit zijn o.m.:
  - Het delen van ervaringen van de gemeente Westland om de GBA-inschrijving te verbeteren door middel van workshops;
  - Het voorlichten van arbeidsmigranten in de landen van herkomst over hun kansen op de Nederlandse arbeidsmarkt, gericht op het werven van hooggekwalificeerde migranten en het ontmoedigen van laagopgeleiden;
  - Een centraal digitaal voorlichtingsportaal voor EU-arbeidsmigranten;
  - In EU-verband aandacht blijven vragen voor de maatschappelijke gevolgen van vrij verkeer van werknemers;
  - Een onderzoek naar verdringing op de arbeidsmarkt.

- Vervolgens krijgen de deelnemers aan het bestuurlijk overleg het woord:
  - De burgemeester van Hollands Kroon stelt een vraag over een brief aan SZW over gegevensuitwisseling op basis van nationaliteit binnen het interventieteam Kompas. De beantwoording van deze brief laat lang op zich wachten. Volgens de juristen van Kompas mag dit die gegevensuitwisseling wel, maar de juristen van SZW willen het eerst voorleggen aan het CBP. Minister Asscher zegt toe dat er toe zo spoedig mogelijk op deze brief zal worden gereageerd.
  - De burgemeester van Zundert geeft aan dat het in de brief aan de Tweede Kamer nu net lijkt of de maatregelen uit de brief alleen bedoeld zijn voor de grote en niet voor de kleine gemeenten. De beide ministers zeggen toe dat in de conceptbrief aan te zullen passen, omdat de maatregelen ook bedoeld zijn voor de kleine gemeenten.
- Overige opmerkingen van de deelnemers:
  - Maak een onderscheid in het beleid tussen arbeidsmigranten die hier maar kort blijven en degenen die van plan zijn lang te blijven. Vooral de laatste groep verdient extra aandacht, bijvoorbeeld als het gaat om het leren van de Nederlandse taal.
  - Laat vrijwilligers uit de groep van arbeidsmigranten die al langer in Nederland zijn hun landgenoten begeleiden bij de integratie in Nederland. Dat is in Den Haag bij de Polen succesvol gebleken.
  - Sinds dit voorjaar verplichten een paar gemeenten werkgevers, vaak ook de verhuurders, toeristenbelasting (€1 per nacht) te betalen voor de migranten die niet staan ingeschreven. Dat drukmiddel werkt. De buitenlandse werknemers staan nu af en toe in de rij om zich in te laten schrijven omdat dat uiteindelijk goedkoper is.
- Er wordt afgesproken dat goede voorbeelden van regionale samenwerking in relatie tot handhaving en opsporing zullen worden verspreid.

3. Aanpak van schijnconstructies

- Minister Asscher brengt in dat er afspraken zijn gemaakt met Polen, Bulgarije en Roemenië over samenwerking bij de aanpak van schijnconstructies. Ook met Kroatië zullen afspraken worden gemaakt. Ook met LTO en CBL zijn goede afspraken gemaakt over de aanpak van misstanden bij de land- en tuinbouw.
- Minister Asscher roept gemeenten op om zowel bekende als nieuwe vormen van schijnconstructies te melden bij SZW. Deze schijnconstructies kunnen dan worden meegenomen in het Programma aanpak schijnconstructies.
- Vervolgens krijgen de deelnemers aan het bestuurlijk overleg het woord:
  - De locoburgemeester uit Sint Oedenrode geeft aan dat er in een voormalig klooster in Sint Oedenrode ongeveer 60 arbeidsmigranten wonen. 's Ochtends rijden daar ronselaars rond die mensen vragen voor € 5 per uur. Naarmate er minder werk is gaat de prijs nog verder omlaag. Minister Asscher gaf aan dat dit voorbeeld wordt doorgegeven aan de instantie, die daarop toeziet.
  - Meerdere deelnemers aan het bestuurlijk overleg geven aan dat er in de brief aan de Tweede Kamer meer moet worden ingegaan op de informatie-uitwisseling om zoveel mogelijk schijnconstructies en andere misstanden op het spoor te komen. Ook helpt dit om meer zicht te krijgen op wie er in Nederland werken of wonen (GBA). Minister Asscher zegt dit toe. Er zijn

immers al veel acties ingezet om fraude te bestrijden door de GBA beter op orde te krijgen en meer gebruik te maken van het uitwisselen van informatie. Het gaat hierbij - naast informatie-uitwisseling tussen publieke partners - ook om uitwisseling van informatie met private partners en over landsgrenzen heen.

4. Registratie EU-arbeidsmigranten en de Registratie van het Eerste Verblijfsadres

In bijlage 5 bij de stukken van dit bestuurlijk overleg zijn conclusies van een ambtelijk overleg over registratie vastgelegd. Er zijn geen aanvullingen of opmerkingen op dit stuk.

Wethouder Karakus geeft aan dat hij signalen heeft ontvangen dat de REVA (Registratie Eerste Verblijfsadres) niet tegelijk met het RNI zal starten. Hij roept BZK op om ervoor te zorgen dat beide systemen vóór het einde van dit jaar operationeel zijn. Wethouder Norder sluit zich hierbij aan en roept op 'keep it simple'. Burgemeesters Poppe, Nawijn en Van Rooij en wethouders Weverling en Van Burgsteden benadrukken het belang van een goede en zo volledig mogelijke registratie in GBA en RNI. Minister Blok geeft aan dat de inzet van BZK erop gericht is REVA en RNI eind dit jaar te starten. Hij vraagt daarbij wel medewerking van de VNG: er moet in dit geval worden afgeweken van de gebruikelijke invoeringstermijn van drie maanden. Burgemeester Wienen geeft aan hieraan mee te zullen werken.

5. Het participatiecontract

- Minister Asscher geeft uitleg over het doel van het participatiecontract: nieuwkomers bewust maken van wat Nederland als ontvangende samenleving verwacht en hen wijzen op hun rechten en plichten en de fundamentele waarden van de Nederlandse samenleving. Hij geeft aan het belangrijk te vinden om dit instrument samen met gemeenten uit te werken in een pilot. Doel van de pilotfase is verschillende modellen te testen en op basis hiervan een participatieovereenkomst te ontwikkelen die aansluit bij de ambities van het rijk en de doelstellingen van gemeenten.
- De gemeenten Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Utrecht, Westland en Zundert hebben eerder - ambtelijk- aangegeven geïnteresseerd te zijn in deelname aan de pilot en daarvoor ook bestuurlijk draagvlak te verwachten.
- Wethouder Karakus geeft aan dat ook Rotterdam wil meedoen met de pilot van het participatiecontract.
- Wethouder Van Burgsteden van de gemeente Veghel vraagt aan mevrouw Hendriks, locoburgemeester van St. Oedenrode, of zij mee wil doen namens de gehele regio Noord-Brabant Oost. De locoburgemeester van St. Oedenrode bevestigt dit.
- Minister Asscher geeft aan dat er op 28 oktober a.s. een apart bestuurlijk overleg is gepland met potentiële pilotgemeenten over de verdere uitwerking van de pilots. Zaken als uitvoering, financiering en evaluatie van de pilots komen daarin aan de orde.

6. Wat verder ter tafel komt

- Sterke handhaving betaling wegenbelasting in Nederland door migranten. Wethouder Weverling van de gemeente Westland brengt zijn zorgen in over de verbeterde handhaving van de regels rondom de betaling van wegenbelasting

door migranten. Westland vreest dat deze maatregel mensen ervan zal weerhouden om zich in de GBA in te schrijven. Dhr. Scholten van het ministerie van Financiën geeft hierop als reactie dat er inderdaad recente ontwikkelingen zijn op basis van een wens van de Tweede Kamer. Dit betreft onder meer een wetsvoorstel, waarover de Raad van State zal adviseren. Dhr. Scholten stelde voor dat als dit wetsvoorstel openbaar is gezamenlijk de balans zal worden opgemaakt welk beleid wenselijk is.

- Wethouders Norder en Karakus geven aan dat meer inzet van de IND nodig is bij terugkeer, dan nu beschikbaar is. Heida van het ministerie van V&J geeft aan in te zetten op de rol van de IND en DT&V, maar ook op samenwerking met Stichting Barka. Gemeente Amsterdam geeft aan goede resultaten te boeken met Stichting Barka, ook met betrekking tot Roemenen.
- Vervolg
Minister Asscher geeft aan dat hij de vinger aan de pols zal houden voor wat betreft het aantal arbeidsmigranten uit Roemenië en Bulgarije na 1 januari 2014 evenals de problemen die hierbij spelen.